

1 of 1 DOCUMENT

1 oktober 2014 woensdag

Al is hun recht het onze niet, toch uitleveren

SECTION: Opinie; Blz. 22

LENGTH: 622 woorden

Europa verbiedt het uitleveren van verdachten aan landen die 'onmenselijk' straffen. Dat principe moet genuanceerd worden, stelt Cedric **Ryngaert**.

2

Cedric **Ryngaert**

hoogleraar internationaal recht aan de Universiteit Utrecht

In Nederland kunnen misdadigers geen levenslang krijgen zonder de hoop ooit vrij te kunnen komen, zelfs al hebben ze zware misdrijven begaan. We zien onszelf immers als een beschaafde maatschappij waar grenzen zijn aan de straftoemeting.

Buiten Europa bestaan hierover andere opvattingen. Heel wat landen leggen voor bepaalde ernstige misdrijven verregaande beperkingen op aan het recht om vervroegd vrij te komen. Die stand van zaken wordt getolereerd door het internationaal recht, en lijkt nu eenmaal een kenmerk te zijn van de pluralistische wereld waarin wij leven.

Maar hoe zit het nu wanneer een land dat strengere straffen oplegt, de uitlevering vraagt van een in Nederland gearresteerde verdachte? Als de Verenigde Staten Nederland om de uitlevering van een vermeende terrorist vraagt, kunnen wij dat verzoek dan zomaar inwilligen, in de wetenschap dat hij daar wel eens 'life without parole' kan krijgen, terwijl wij die straf als onmenselijk zien?

Zaak-Trabelsi

Een dergelijke vraag kwam recent voor het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, in een zaak die de vermeende terrorist Trabelsi had aangespannen tegen België. België wilde Trabelsi, die daar zijn straf had uitgezeten na veroordeling voor poging tot terrorisme, uitleveren aan de VS. Die wilden hem vervolgen voor andere terroristische daden. Trabelsi ging in beroep tegen deze beslissing bij het Europees Hof, omdat hij het risico liep 'life without parole' te krijgen, een vermeende onmenselijke straf.

Het Europees Hof gaf Trabelsi begin september gelijk: ook al kan de veroordeelde zich in theorie voor een pardon tot de Amerikaanse president wenden, er is in de VS geen mogelijkheid om op objectieve gronden strafvermindering te krijgen (Trouw, 4 september). België werd veroordeeld voor het creëren van het risico dat de verdachte in de VS een behandeling zou krijgen die hier gelijk wordt gesteld aan foltering, en daarom verboden is. Omdat België Trabelsi intussen al had uitgeleverd aan de VS, moest het hem (slechts) een schadevergoeding te betalen.

Ook in Den Haag breekt men zich nu wellicht het hoofd over hoe Nederland nog terreurverdachten aan de VS kan uitleveren. Als het van het Europees Hof afhangt, moeten wij aanvaarden dat ze hier vrij blijven

rondlopen en eventueel een gevaar voor onze eigen publieke orde vormen. Het recht van de verdachte om niet blootgesteld te worden aan 'life without parole' weegt immers zwaarder dan onze nationale veiligheid.

Legitiem

Men kan begrijpen dat het verboden is verdachten uit te leveren aan staten waar zij het risico lopen gefolterd of geëxecuteerd te worden. Maar er zijn grenzen aan deze 'beschavende missie' die wij ons hebben toegemeten.

Waar een kans bestaat, ook al is die klein, dat de verdachte vervroegd kan vrij komen, bijvoorbeeld door een presidentieel pardon, is het niet aan ons andere staten te dwingen hun rechtssysteem aan te passen aan onze waarden. Het lijkt zonder meer legitiem voor de VS om, in vergelijking met Europa, minder nadruk te leggen op reïntegratie als doel van een gevangenisstraf.

Deze keuze moet Europa aanvaarden. Er anders over beslissen komt neer op een ongerechtvaardigde inmenging in soevereine beleidskeuzes van andere landen, een ernstige beperking van de internationale samenwerking in terreurzaken, en een verhoging van het terreurdreigingsniveau in Europa zelf.

Het valt te hopen dat de Grote Kamer van het Europees Hof, waar een beroep hangende is tegen de beslissing in de zaak-Trabelsi, deze overwegingen ter harte neemt.

LOAD-DATE: 30 September 2014

LANGUAGE: DUTCH; NEDERLANDS

GRAPHIC: Een gevangene moet zijn cel in op de Amerikaanse basis Guantánamo Bay in Cuba. foto epa

PUBLICATION-TYPE: Krant

JOURNAL-CODE: Trouw